

Rámeček 3.11. Metody přímé výuky a výuky orientované na žáka

Přímá výuka

Stejně učivo je probíráno vícekrát: žáci se materiálem, který se mají naučit, zabývají vícekrát v určitém časovém úseku

Poskytnutí vyřešeného problému společně s podobným problémem, který je nevyřešen: vyřešené příklady by měly zahrnovat i další problém a návod, jak jej vyřešit.

Koncepce konkrétních a abstraktních příkladů: jeden z možných přístupů se nazývá *vytrácející se konkrétnost*, neboli použití konkrétního příkladu k představení koncepce nebo zásad s návazným systematickým nahrazováním příslušných prvků konkrétního příkladu abstraktní koncepcí. (Např. představit koncepci zlomků tím, že rozřežeme koláč na kousky a předvedeme, kolik koláče „zmizí“, pokud dáme jeden kousek kamarádovi). Dalším postupem je *koncepce mapování*. Jedná se o proces, pomocí kterého učitel představí nejprve novou a abstraktní koncepci tak, že shrne hlavní body lekce a pak teprve identifikuje a syntetizuje hlavní myšlenky, témata a vzájemné vztahy mezi konkrétními a abstraktními částmi.

Otázky jdoucí do hloubky: jakmile žáci zvládnou faktický obsah konkrétního tématu, učitelé mohou začít klást složitější otázky jdoucí do hloubky problému. Otázky by měly podnítit žáky k tomu, aby pochopili celou koncepci včetně záležitostí jako: jak se objevilo X, jak lze X srovnat s Y, jaké máme pro X důkazy, proč je X důležité atd.

Výuka orientovaná na žáka

Výuka reagující na kulturu: tento přístup vyžaduje, aby učitel ocenil zájmy a potřeby žáka i realitu, v níž žák žije (např. rodina, komunita).

Strukturovaná týmová výuka: tento přístup vyžaduje odměnit tým na základě pokroku, kterého dosáhli jednotliví členové týmu; zaměřuje se i na osobní odpovědnost jednotlivých členů, což znamená, že úspěch celého týmu závisí na tom, jak jde učení jednotlivcům; nejedná se tedy o skupinový „produkt“.

Metody výuky zaměřené na neformální skupiny: jedná se o metody, které se více zaměřují na projekty společenské dynamiky a na diskuse, než na dosažení dokonalých znalostí konkrétního tématu.

Výukové metody založené na dotazech/zkoumání: tato metoda využívá řešení smysluplných problémů ze skutečného života a jejím cílem je posílit relevantnost témat, která jsou vyučována.

Zdroje: Faubert B., (2012), „In-school policies and practices for overcoming school failure: A Literature Review”, OECD Education Working Paper; Barron, L., a L. Darling-Hammond (2010), “Prospects and challenges for inquiry-based approaches to learning” in Dumont, H., D. Istance and F. Benavides (eds.) (2010), *The Nature of Learning: Using Research to Inspire Practice*, Educational Research and Innovation, OECD, Paříž; Slavin, R. (2010), „Co-operative learning: what makes group-work work?” in Dumont, H., D. Istance and F. Benavides (eds.) (2010), *The Nature of Learning: Using Research to Inspire Practice*, Educational Research and Innovation, OECD, Paříž.